

**ВАЗОРАТИ МАОРИФ ВА ИЛМИ
ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН
ДОНИШГОҶИ ДАВЛАТИИ ОМУЌЗОРИИ
ТОҶИКИСТОН БА НОМИ САДРИДДИН АЙНӢ**

**ЁДДОШТ
ОИД БА ТАҲИЯИ
КОРИ КУРСӢ**

ДУШАНБЕ – 2017

Кори курсӣ яке аз шаклҳои муҳими пешбурди фаъолияти илмӣ-тадқиқотии донишҷӯён ба ҳисоб рафта, таҳти роҳбарии омӯзгор дар кафедра ба иҷро мерасад. Зимни иншои кори курсӣ донишҷӯён ба аввалин малакаҳои кор бо адабиёти илмӣ, ҷамъовариҳои мавод, таҳияи нақшаи мавзӯӣ, таҳлил ва таснифи мавод соҳиб мегарданд ва оид ба корҳои басомонрасонида хулосаҳои илмӣ бароварданро меомӯзанд.

Ёддошти мазкур барои иншои кори курсӣ ба донишҷӯёни Донишгоҳ тавсия дода мешавад.

ВАЗИФАҲОИ ДОНИШҶҮ ДАР ТАҲИЯИ КОРИ КУРСӢ

Донишҷӯён бо мавзӯҳои кори курсӣ, ки кафедра пешниҳод кардааст, шинос мешаванд ва яке аз онҳоро интихоб менамоянд ва ному насаби худро дар рости унвони мавзӯӣ ва омӯзгори кафедра сабт мекунанд. Донишҷӯён баъд аз номнавис шудан нақшаи корро таҳия карда, вобаста ба мавзӯӣ адабиёти заруриро мутолиа менамоянд. Доир ба мавзӯи таҳқиқ суханони муҳаққиқони соҳаро гирд оварда, онҳоро ба сифати иқтибос дар иншои кори курсӣ истифода мекунанд.

Донишҷӯ дар рафти таҳияи кор ба талаботи техникӣ ва Қоидаҳои имлоии забони тоҷикӣ риоя мекунанд. Корро мустақилона, эҷодкорона таҳия карда, дар шакли дастнавис бо хати худаш ба кафедра пешниҳод менамояд.

Корро Комиссияи назди кафедра санчида, онро барои ҳимоя тавсия медиҳад.

Вазифаҳое, ки иҷрои онҳо барои донишҷӯ ҳатмӣ мебошад:

- ҷамъ овардани маводи кор;
- тартиб додани нақшаи кори курсӣ;
- риояи талаботи техникӣ;
- иҷрои кор дар заминаи нақша;
- дуруст ҷобачогузори қисмҳо ва бобҳои кор;
- дуруст таҳия намудани феҳристи адабиёт;
- омода намудани маърузаи мухтасар барои дифои кори курсӣ;

- ҷавобҳои аниқ гардонидан ба саволҳои комиссия;

- қоидаҳои иқтибосовари роия кардан;
- ба зухуроти рӯбардоркунӣ роҳ надодан;
- феҳристи адабиётро аз рӯи алифбо тартиб диҳад;

-варианти аввали корро ба кафедра дар асоси нақша, таҳлилу ҷобачогузори мавод, муқоисаи афкор ва далелҳо, бо пешниҳоди нуқтаи назари худ манзур намояд;

-корро дар муҳлати таъиннамудаи нақшаҳои таълимӣ то оғози сессияи имтиҳонӣ дар ҳузури комиссия ба ҳимоя пешниҳод созад.

Баҳодиҳӣ ба сифати кори курсӣ дар ҳузури комиссия ва дифои кори курсӣ тибқи ҷадвали тасдиқнамудаи кафедраҳо аз рӯи ҷадвал сурат мегирад.

Ҳаҷми кори курсӣ барои ихтисосҳои гуманитарӣ-ҷамъиятӣ бо назардошти муқаддима, хулоса ва феҳристи адабиёт аз 25 то 30 саҳифаи дастнавис тавсия дода мешавад. Барои ихтисосҳои табиӣ-риёзӣ ин шумора аз 20 то 25 саҳифаи дастнависро бояд ташкил диҳад.

Агар донишҷӯ кори курсиро бе риояи талаботи дар боло гузошташуда ба кафедра пешниҳод наояд, ба чунин кор барои дифоъ руҳсат дода намешавад.

СОХТОРИ КОРИ КУРСӢ

Кори курсӣ аз бахшҳои зерин иборат аст:

Муқаддима

Боб ва ё фаслҳои асосӣ (на камтар аз ду адад)

Хулоса

Феҳристи адабиёт

Вобаста ба сохтори кори курсӣ бахшҳои таркибии онро ба тариқи зайл тавсиф намудан мумкин аст:

Муқаддима. Дар ин бахш оид ба масоили зерин маълумот дода мешавад:

- гузориши масъала;
- муҳиммияти мавзӯ;
- мақсад ва ҳадафҳои мавзӯ;
- дараҷаи омӯхташудани кор;
- методҳои тадқиқ;
- Ҳаҷми муқаддимаи кори курсӣ бояд аз 3 то 5 саҳифаи дастнавис иборат бошад.

Қисми асосии кори курсӣ-на камтар аз ду боб ё фасл ташкил диҳад. Дар боб ё фасли аввал, асосан проблемаҳои назариявии мавзӯ баррасӣ карда мешаванд. Мундариҷаи ин бахш имконият медиҳад, ки сатҳи дониши назариявии донишҷӯ муайян карда шавад.

Дар боб ё фасли минбаъда донишҷӯ роҷеъ ба таснифу таҳлили маводи мавзӯ тариқи таҷриба-гузарониҳои лабораторӣ, ҷустуҷӯ ва пажӯҳишҳо маълумоту натиҷаҳои заруриро молик мегардад. Ин қисмат хусусияти таҳлилӣ ва амалӣ дошта, иҷрои масъалаҳо аз нигоҳ ва мавқеи муаллиф ҳал мешаванд.

Хулоса. Муаллифи кори курсӣ пешниҳоди матолиберо, ки гузориши онро дар муқаддимаи мавзӯ салоҳ медонад, дар бахши асосии кор онро баррасӣ, таҳлилу тасниф мекунад, натиҷаҳоро бо таҷрибаҳо исбот намуда, муқоисаву санҷиш мегузаронад ва дар қисмати хулоса ба иҷрои қадом қорҳо муваффақ шудааст, изҳори андеша менамояд. Ҳаҷми хулоса вобаста ба қорҳои иҷрошуда на камтар аз 1-2 саҳифаро бояд ташкил кунад.

Фехристи адабиёти истифодашуда. Фехристи адабиёт аз рӯи тартиби ҳарфҳои алифбо таҳия карда мешавад. Насаби муаллифи китоб пурра ва ҳарфи аввали номи ӯ бо гузоштани нуқта бо номи асар пурра оварда мешавад ва дар охири он нуқта мегузоранд. Сипас, ҷойи нашр ва номи нашриёт ҷой дода шуда, пеш аз макони нашр тире ва пас аз он ду

нукта гузошта шуда, номи нашриёт тибқи имло навишта мешавад. Минбаъд соли нашри асар ва миқдори саҳифаҳои он ҷой дода мешавад.

Дар таҳияи номгӯи адабиёти истифодашуда риояи меъёрҳои забони адабӣ, қоидаҳои имло ва аломатҳои китобатӣ ҳатмӣ мебошад.

Масалан: Муҳаммадиев М. Луғати синонимҳои забони тоҷикӣ.-Душанбе: Маориф, 1983. -272 с.

Феҳрист барои ихтисосҳои гуманитарӣ-ҷамъиятӣ на камтар аз 15-20 номгӯй ва барои ихтисосҳои табиӣ-риёзӣ на камтар 10-15 номгӯи адабиётро бояд дар бар гирад.

МЕЪЁРОИ ТЕХНИКИИ ТАҲИЯИ КОРИ КУРСӢ

Ба меъёрҳои техникӣ таҳияи кори курсӣ инҳомил мешаванд:

- кори курсӣ дар варарақи шакли А- 4 тариқи дастнавис сабт карда шавад;

- андозаи майдони ҷойгиркунии матн ба тариқи зайл бояд риоя шавад:

аз тарафи чап- 30 мм (3 см);

аз тарафи рост- 1,5 мм (1,5 см);

аз тарафи боло- 20 мм (2 см);

аз тарафи поён- 20 мм (2 см).

Саҳифаи аввали кори курсӣ варақи унвонӣ ном дошта, он дар шакли зерин пур карда мешавад:

- номи пурраи Донишгоҳ;

- унвони факултет;

- унвони кафедра ва ихтисос;

- мавзӯи кори курсӣ;
- ному насаб ва курс;

ТАШКИЛИ ДИФОИ КОРИ КУРСӢ

Бо мақсади холисона ва воқеъбинона баҳодихӣ кардан ба мазмуну мундариҷа ва сифати иҷрои кори курсӣ дар назди факултет дар ҳайати 7 нафар комиссия таъсис дода мешавад. Дар баҳодихӣ ба кори курсӣ ҳар як аъзои Комиссия ҳуқуқи мустақилона гузоштани баҳоро дорад. Котиби комиссия натиҷаи дифои кори курсии ҳар як донишчӯро дар протокол дарҷ менамояд.

Донишчӯ дар назди ҳайати Комиссия дар ҳаҷми 5-8 дақиқа доир ба мазмун ва мундариҷаи кори курсӣ гузориш манзур менамояд. Гузориш дар шакли чопӣ таҳия шуда, он баъд аз дифои кори курсӣ ба протокол замима мегардад.

Бояд тазаккур дод, ки аъзои комиссия ба донишчӯ пас аз шунидани маърӯза дар доираи мавзӯ то 3 савол медиҳанд. Ба саволҳо донишчӯ бояд ҷавоби қонёқунанда, саҳеҳ ва асоснок дода тавонад. Саволҳои додашуда ва сифати ҷавобҳо дар протокол дарҷ меёбанд. Дар протокол ҳайати Комиссия имзо мегузоранд. Пас аз гузоштани имзо ворид намудани тағйироту иловаҳо ба он манъ аст.

БАҲОДИҲӢ БА КОРИ КУРСӢ

Ба корҳои курсии донишчӯён баҳои тафриқавии «аъло»- А - 90-100 ҳол; «хуб» - В - 75-89 ҳол; «миёна»

-D,C- 50-74 хол; «бад» (ғайриқаноатбахш)-F - 0-49 хол гузошта мешавад.

Фаъолияти Комиссияи дифои кори курсӣ то охири ҳафтаи 16- уми таълимии семестр қабл аз оғози сессияи имтиҳонӣ амалӣ карда мешавад.

БАҲОДИҲӢ БА КОРИ КУРСӢ

№	Шакли корҳо	Ҳолҳо
1	Ороишоти техникӣ, эстетикӣ, варақи унвонӣ	5
2	Риояи қоидаҳои имло, ҳусни хат, саводнокӣ	5
3	Мазмуни муқаддима, малакаи масъалагузорӣ	10
4	Пахлуҳои назариявии қор, усулҳои иқтибосоварӣ (Боби 1)	15
5	Ҷиҳатҳои амалии қор: тасниф ва таҳлили мавод (Боби 2)	15
6	Натиҷаи қорҳои басомонрасида (Хулоса)	5
7	Феҳристи адабиёт, риояи тартиби алифбо, аломатҳои китобатӣ.	5
8	Маърузаи донишҷӯ дар рӯзи Ҷимоя, ҷавоб ба саволҳои ҳайати Комиссия	40
	Ҷамагӣ	100